

# SENIORALNY POZNAŃ

MIESIĘCZNIK  
DLA SENIOREK  
I SENIORÓW  
WRZESIEŃ 2024

www.poznan.pl  
ISSN 2658-1272  
WYDANIE CYFROWE  
ISSN 2956-5545

TYTKA  
SENIORA

wewnątrz numeru

www.centrumis.pl

nr 9 (57) 2024

Serwis miejski  
m.poznan.pl

## MOPR pomaga poznaniakom od 25 lat

W tym roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie obchodzi 25-lecie swojego istnienia. Przez te lata pomoc społeczna przeszła transformację. Zmieniał się też MOPR.

– Jedynie nasza misja pozostaje niezmienna. Jest nią wspieranie poznańskich rodzin, seniorów, osób z niepełnosprawnościami oraz w kryzysie bezdomności w rozwiązywaniu problemów, przewyciężaniu trudnych sytuacji życiowych – podkreśla Anna Krakowska, dyrektorka MOPR Poznań.

Dyrektor Krakowska całe swoje życie zawodowe związała z ośrodkiem. Takich ludzi w MOPR jest wielu. Niektórzy swoją przygodę rozpoczynali jeszcze w jednym z ośrodków pomocy społecznej, by później spotkać się w jednej instytucji. Proces ten zapoczątkowała transformacja ustrojowa po 1989 roku, która wymagała także reformy istniejących struktur organizacyjnych w opiece społecznej.

### Od opieki do pomocy

Do końca lat 80. pomoc społeczna opierała się na zapisach ustawy z 1923 roku. Ważnym krokiem w zreformowaniu tego obszaru było utworzenie ośrodków pomocy społecznej. Następnie w kwietniu 1990 roku opieka społeczna została przeniesiona z resortu zdrowia do resortu pracy, a w listopadzie przyjęto ustawę o pomocy, która terminem „opieka społeczna” zastąpiła określenie „pomoc społeczna”. Założeniem pomocy społecznej było niwelowanie negatywnych skutków transformacji – bezrobocia, zjawiska patologii społecznej, obniżenia standardów życiowych.



Wystawa fotografii *Familia na zdjęciach* w DPS na Strzeszynie

Kolejna zmiana organizacji zadań pomocy społecznej wynikała z nowego podziału administracyjnego kraju. Miasto Poznań uzyskało status powiatu grodzkiego i tym samym przejęło do realizacji zadania powiatowe, m.in. wsparcie rodzin zastępczych i opiekę nad dziećmi pozbawionymi opieki rodziców. Konieczność usprawnienia dotychczasowych działań oraz przyjęcie

nowych wymagały utworzenia nowej instytucji. Tak zrodził się MOPR. Został utworzony 1 czerwca 1999 roku uchwałą Rady Miasta Poznań. W jego skład weszły na początku samodzielne ośrodki pomocy społecznej działające w poszczególnych dzielnicach miasta. Nieco później do MOPR włączono Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, obsługę kadrową cze-

rech rodzinnych domów dziecka oraz ośrodka adopcyjno-opiekunczego. Cztery lata później zadaniem MOPR stała się wypłata świadczeń rodzinnych, a od 2007 roku wypłata zaliczek alimentacyjnych i dodatków mieszkaniowych. Wtedy właśnie wyremontowano pomieszczenia w budynku przy ul. Wszystkich Świętych 1 i otwarto Centrum Obsługi Klienta Działu Świadczeń Rodzinnych, Ali-

mentacyjnych i Dodatków Mieszkaniowych MOPR. Rok później zadania Centrum zostały wyłączone ze struktur MOPR i przeniesione do Poznańskiego Centrum Świadczeń.

### Kierunek: rozwój usług społecznych

Niektóre zadania przekazywano innym instytucjom, ale pojawiały się nowe. MOPR na bieżąco dostosowywał swoją ofertę do zmieniających się potrzeb społecznych. W 2001 roku z różnych form świadczeń skorzystało prawie 33 tys. osób. Wtedy w placówkach dla bezdomnych przebywało średnio ok. 160 rodzin, a w nich 254 dzieci. Stanowiły one blisko połowę osób bezdomnych, które trafiły do placówek. Głównymi przyczynami zwracania się o pomoc społeczną było ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezrobocie. W 2012 roku MOPR wspierał mniej, bo nieco ponad 25,4 tys. osób. Ponad połowa rodzin, którym udzielono pomocy, zwróciła się o nią z powodu długotrwałej i ciężkiej choroby. W pozostałych przypadkach przyczynami były: niepełnosprawność, bezrobocie i ubóstwo. Te przesłanki od lat pozostają niezmiennie. Nadal każdego roku tysiące poznaniaków i poznanierek korzysta z rozmaitych form wsparcia – zasiłków, usług opiekuńczych, bezpłatnych posiłków, wsparcia asystentów rodzin. Wydawać by się mogło, że po 25 latach działalności nic się nie zmieniło, a jednak...

>>> ciąg dalszy na s. 2

POZnań\* KONTAKT  
linia miasta

61 646 33 44

POZnań\* KONTAKT  
linia miasta

61 646 33 44

# MOPR pomaga poznaniakom od 25 lat

>>> ciąg dalszy ze s. 1

– Kiedyś oczekiwano głównie wsparcia finansowego. Dzisiaj potrzeby są zupełnie inne niż 20–25 lat temu – ocenia dyrektor Anna Krakowska. – Istotną rolę odgrywa praca socjalna, motywowanie klienta, przedstawianie mu rozwiązań, a nie wyręczanie go. Równie ważne jest, co właśnie robimy, poszerzenie oferty o usługi adresowane do wszystkich mieszkańców.

Żyjemy coraz dłużej, a to wiąże się także z rosnącą liczbą osób niesamodzielnych i wymagających wsparcia. Pomocy potrzebują też opiekunowie osób z niepełnosprawnością czy rodzice, którzy nie radzą sobie z problemami opiekuńczo-wychowawczymi. – Stąd nacisk na rozwój usług społecznych – tłumaczy Krakowska. Temu między innymi służą działania, których celem jest aktywizacja społeczna i zawodowa oraz poprawa komfortu życia osób z niepełnosprawnościami (program „Aktywny samorząd”, dofinansowania do likwidacji barier, turnusów rehabilitacyjnych, zakupu przedmiotów ortopedycznych czy sprzętu rehabilitacyjnego). MOPR aktywnie poszukuje rodzin zastępczych, aby zapewnić bezpieczny dom dzieciom pozbawionym właściwej opieki rodziców. Jeden z projektów unijnych realizowanych przez Ośrodek to wsparcie dzieci i młodzieży przebywających w pieczy zastępczej.



Anna Krakowska, dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Poznaniu

Innym projektem unijnym jest „Pomoc sąsiedzka – rozwój usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej dla mieszkańców Poznania”. (O tym projekcie pisaliśmy w poprzednim numerze „Senioralnego Poznania” – przyp. red.). – W zależności od indywidualnej sytuacji klienta proponujemy sąsiedzkie usługi opiekuńcze, usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, opiekę wytchnieniową, wsparcie opiekunów faktycznych osób z niepełnosprawnością w zwiększeniu ich kompetencji – mówi dyrektor Krakowska.

## Ludzie oddani swojej pracy

Podsumowując ćwierćwiecze MOPR, nie można pominąć dwóch wyzwań, przed którymi stanęli jego pracownicy – pandemii, która wybuchła w 2020 roku, oraz ataku Rosji na Ukrainę (2022 rok).

Pandemia wymagała zmiany metod pracy – z kontaktu bezpośredniego z klientem na kontakt zdalny. Pogłębiła wykluczenie klientów pomocy społecznej. Po wsparcie częściej niż dotychczas zgłaszały się osoby bezdomne, bezrobotne, starsze, niesamodzielne, niewydolne w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, doświadczające przemocy domowej



Stanowisko MOPR na festynie miejskim

oraz wymagające zapewnienia pomocy w czasie obowiązkowej kwarantanny.

– Pracownicy MOPR, ryzykując swoje życie i zdrowie, spieszyli z pomocą mieszkańcom Poznania. Egzamin zdali celująco – uważa dyrektor Krakowska. I dodaje: – Ledwo zakończyliśmy batalię z pandemią, gdy pojawiło się nowe, poważne wyzwanie. Po wybuchu w 2022 roku wojny w Ukrainie w naszym mieście pojawiły się tysiące uchodźców z tego kraju.

Ośrodek pomagał Ukraińcom nie tylko jako instytucja. – Nasi pracownicy pracowali jako wolontariusze w punkcie przy ul. Bukow-

skiej. Dwukrotnie przekazali dary dla uchodźców z Ukrainy – mówi Anna Zając-Domżał, zastępca dyrektora MOPR.

Obecnie w MOPR pracuje ponad 400 osób, które dbają o to, by usługi na rzecz mieszkańców Poznania były świadczone na niezmiennie wysokim poziomie. – Za wybitne i nowatorskie rozwiązania w pomocy społecznej byliśmy wielokrotnie nagradzani. Doceniano również indywidualne osiągnięcia naszych pracowników – podkreśla dyrektor Anna Krakowska. – Nie byłoby tych sukcesów, gdyby nie zaangażowani i oddani swojej pracy ludzie MOPR. *oprac. red*

## Dożynki Miejskie i Święto Chleba

Wiele atrakcji przygotowano dla starszych i młodszych poznaniaków, którzy wezmą udział w Dożynkach Miejskich. Odbędą się one 7 września w parku Wilsona.

Dożynki to radosne i kolorowe święto, mające swoje źródło w słowiańskiej tradycji. To okazja do podziękowania rolnikom za ich trudną pracę na polu, ale także do radośnego świętowania zbiorów. W Poznaniu Dożynki Miejskie odbędą się po raz 30. Towarzyszy im Święto Chleba.

Wydarzenie rozpocznie się o g. 12 mszą w kościele pw. św. Michała Archanioła przy ul. Stolarskiej, po niej, o g. 13, zaplanowano przemarsz

kolorowego korowodu dożynkowego do parku Wilsona. O g. 13.40 nastąpi powitanie gości, a o g. 14 zobaczymy prezentację obrzędu dożynkowego w wykonaniu Zespołu Tańca Ludowego Politechniki Poznańskiej Poligrodzianie. Poza tym w programie od g. 11: animacje dla dzieci, występy artystyczne, konkursy, stoiska z produktami regionalnymi, prezentacja lokalnych firm, wystawcy, pokaz wyrobu białej kiełbasy oraz jej degustacja. Wydarzeniami towarzyszącymi będzie zwiedzanie schronu w parku Wilsona oraz Palmiarni Poznańskiej i animacje dla dzieci na zielonym placu obok muszli koncertowej.

Najmłodszy zobaczą także spektakl teatralny *Poznaj Poznań*. Gwiazdą wieczoru będzie Kasia Wilk, która wystąpi o g. 19.

Na dożynki zapraszają: prezydent miasta Poznania Jacek Jaśkowiak, prezes Poznańskiego Okręgowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych w Poznaniu Sylwester Pawałowski, prezes Stowarzyszenia Rzemieślników Piekarnictwa RP Stanisław Butka, rolnicy, ogrodnicy, działkowcy, piekarze oraz cukiernicy miasta Poznania.

W tym roku, zamiast tradycyjnej grochówki, na przybyłych czeka kultowa sznoka z gładcem, czyli drożdżówka! *oprac. red.*



Wiceprezydent Jędrzej Solarski i przewodniczący Rady Miasta Grzegorz Ganowicz na dożynkach

# ...patrzcie do okna, ja wam dam znak...

Zespół Poznańskiego Archiwum Historii Mówionej realizuje projekt pn. „Wielkopolskie Rodziny Katyńskie” przy wsparciu Samorządu Wojewódzkiego we współpracy ze Stowarzyszeniem Rodzin Katyńskich oraz od niedawna ze Stowarzyszeniem Rodzina Polityczna 1939.

Nagrania poświęcone tematyce zbrodni katyńskiej archiwum gromadzi od kilku lat. Pierwsze filmy zarejestrowano w 2019 roku. Wraz z upływem czasu coraz więcej osób było zainteresowanych rozmową z nami. Jednym z pierwszych zarejestrowanych było spotkanie z panią Dobrochną Konrad, córką porucznika rezerwy Stanisława Pełki, urodzonego w 1893 roku. Był nauczycielem, dyrektorem w Szkole Męskiej w Radziechowie na Kresach. Nie był zawodowym żołnierzem, ale brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej.

W 85. rocznicę wybuchu II wojny światowej przypominamy losy Stanisława Pełki i jego rodziny. W nocy 26/27 sierpnia 1939 roku Zofia, mama pani Dobrochny, obudziła ją i siostrę Danutę, aby pożegnały się z ojcem, który odjeżdża. Jak wspominała w rozmowie z nami: „Tatus odwrócił się i powiedział: »Patrzcie do okna, ja wam dam znak latarką.«”. To były jego ostatnie słowa i pożegnanie z rodziną. Porucznik Pełka wyruszył pociągiem do punktu zbornego w Brodach, do jednostki kwatermistrzowskiej. Jak się później okazało, w okolicach granicy wschodniej został wzięty do niewoli przez Sowieców i przewieziony do Starobielska. Pod koniec listopada przysłał do rodziny kartkę z infor-



Dobrochna Konrad

macją, że znajduje się w obozie, który urządzony jest w cerkwi, i prosi, aby przesłać mu kalosze. W okolicach Bożego Narodzenia przyszła druga kartka. Niestety to był ostatni znak życia od niego. Napisał, że kalosze dotarły i że prosi o przysłanie zdjęcia rodziny. W kwietniu 1940 roku żona porucznika wraz z córkami została wywieziona do Kazachstanu. Po wojnie mówiło się, że w taki sposób właśnie, poprzez prowadzoną korespondencję, władze sowieckie

identyfikowały rodziny oficerów, by później wywieźć je na Sybir. Pani Dobrochnie udało się uzyskać potwierdzenie, że nim kartka została wysłana do domu, ich adres został zapisany. Porucznik Stanisław Pełka zginął w budynku NKWD w Charkowie w kwietniu 1940 roku. Spoczywa w mogile zbiorowej na Cmentarzu Wojennym w Piatichatkach k. Charkowa. Link do rozmowy: [https://bit.ly/PAHM\\_WRK](https://bit.ly/PAHM_WRK).

Zuzanna Białas



Poznańskie Archiwum Historii Mówionej ([historiamowiona.poznan.pl](http://historiamowiona.poznan.pl)) to rozmowy z poznaniakami i Wielkopolanami, którzy opowiadają o swoich przeżyciach. Są wśród nich uczestnicy takich wydarzeń jak Czerwiec 1956, ale też osoby, które na przykład chcą podzielić się wspomnieniami o tym, jak się żyło na podpoznańskiej wsi po zakończeniu II wojny albo na Ratajach w latach 70. W ten sposób, w żywym słowie, utrwalana jest pamięć o historii najnowszej i życiu codziennym w Poznaniu i regionie.

## Szkło, materiał, który trudno pobić...



FOT. UMP

Co wrzucać do zielonego pojemnika?

Co zrobić z potłuczoną szklanką albo pękniętą donicą? Wrzucić do pojemnika na... odpady zmieszane! Nie każdy rodzaj szkła daje się ponownie przetworzyć. Dlatego do zielonych pojemników można wrzucać tylko szklane opakowania. Co się kryje pod nazwą „szkło opakowaniowe”? To słoiki i butelki, a także pojemniki po kosmetykach i środkach higienicznych, od których można oddzielić elementy wykonane z plastiku lub metalu. Wrzucamy je bez kapsli, nakrętek czy pokrywek (te powinny wylądować w żółtym pojemniku). Dlaczego tylko opakowania szklane mogą trafić do zielonego worka lub kontenera? Powód jest prosty – nie każdy szklany odpad można poddać recyklingowi. Głównie ze względu na różne temperatury topnienia tego materiału. Nadające się do recyklingu szkło będzie przetworzone w stu procentach. Co istotne, cykl można powtarzać nieskończenie wiele razy, a uzyskany materiał zawsze będzie miał te same właściwości i będzie tak samo doskonały jak pierwsza wytopiona butelka czy słoik.

Do zielonego pojemnika wrzucamy:

- butelki po sokach, napojach, alkoholu (bez kapsli i nakrętek)
- słoiki (bez pokrywek)



szklane pojemniki po kosmetykach (pozbawione elementów z innych materiałów – plastiku czy metalu)

Do zielonego pojemnika nie wrzucamy:

- kieliszków, szklanek – odpady zmieszane
- ceramiki: talerzy, kubków – odpady zmieszane
- naczyń żaroodpornych – odpady zmieszane
- szyb okiennych – Grатовisko, Gratowóz
- szyb samochodowych – stacja demontażu pojazdów
- reflektorów samochodowych – stacja demontażu pojazdów
- szkła zbrojonego – Grатовisko, Gratowóz
- monitorów, lamp telewizyjnych – Grатовisko, Gratowóz
- termometrów – Grатовisko, Gratowóz
- zniczy szklanych i ceramicznych – odpady zmieszane
- doniczek ceramicznych – odpady zmieszane
- szkielek okularowych – odpady zmieszane
- świetlówek i żarówek – Grатовisko, Gratowóz

Więcej na [poznania.pl/odpady](http://poznania.pl/odpady)  
oprac. WGK/red

## Uberomaty dla seniorów? Czas na Polskę!

Popularny serwis internetowy Uber, łączący kierowców taxi z pasażerami, planuje wprowadzenie w Polsce rozwiązania przyjaznego dla seniorów. Na dworcach, lotniskach i w szpitalach mają się pojawić „uberomaty”, dzięki którym osoby niekorzystające z aplikacji mobilnych lub nieużywające smartfona będą mogły zamówić przejazd.

Nie wszystkie firmy biorą pod uwagę fakt, że wielu seniorów nie korzysta z internetu w telefonie

lub nie instaluje i nie używa aplikacji mobilnych. Z tego powodu są oni często pozbawieni dostępu do niektórych usług działających tylko z dostępem do internetu. Nie korzystają z nich, bo bariera techniczna i obawa przed popełnieniem błędów są dla nich nie do przeskokowania. Ułatwieniem może być rozwiązanie, które zamierza w Polsce wprowadzić Uber, jedna z firm organizujących przewozy taksówkowe w oparciu o aplikację

mobilną, umożliwiającą kontakt pasażera z kierowcą, który jest najbliższym zamawiającemu. Michał Konowrocki, dyrektor zarządzający Uber Polska, powiedział w rozmowie z dziennikiem „Rzeczpospolita”, że firma chce wprowadzić w Polsce stacjonarne terminale, przez które będzie można zamówić przejazd taksówką Uber. – Rozwiązanie daje dostęp do naszej platformy i umożliwia zamówienie przejazdu bez konieczności posia-

dania aplikacji. Zatem jest to narzędzie dające nam szansę dotarcia do zupełnie nowego klienta: osób starszych, mniej zaawansowanych cyfrowo – powiedział. „Senioralny Poznań” potwierdził tę informację w Uber Polska. – Polska jest ważnym rynkiem dla firmy Uber – w krakowskim biurze programiści tworzą usługi, które trafiają m.in. na rynek amerykański. To w Polsce jako pierwszym krajem na świecie udostępniona została usługa Uber

by Women, w ramach której aplikacja łączy kierowczynie z pasażerkami. Kioski do zamawiania przejazdów to produkt, który spotkał się z dużą popularnością w Czechach, i sprawdzamy możliwości, by przenieść go na inne rynki, takie jak Polska – poinformowało nas Biuro Prasowe Uber. Obiecujemy, że gdy tylko takie urządzenia się pojawią, poinformujemy o tym na łamach i przetestujemy je dla czytelników.

oprac. red.

# Warto mieć pasję!

Tadeusz Karolczak, poznański taternik, alpinista i himalaista oraz pływak, w latach 80. wspinał się m.in. w duecie z Aleksandrem Lwowem, opowiada o swojej wyprawie na skalne ściany w Parku Narodowym Yosemite w USA, które zdobywali jako pierwsi Polacy z Ryszardem Pawłowskim i Januszem Majerem.

## Jakie były Pana pierwsze górskie inspiracje?

Najpierw ze starszym o trzy lata bratem chodziliśmy po górach turystycznie, zaczynając od naszego Świeradowa i kończąc na Ustrzykach Górnych. Przeszliśmy cały łańcuch południa Polski, a w następnym roku pojechaliśmy w Tatry. No i w Tatrach się zaczęła przygoda, która mnie „wepchnęła” w taternictwo. Będąc na Orlej Perci, zobaczyliśmy jakichś wspinaczy na Zamarłej Turni, którzy krzyczeli: „Daj linę, podaj linę, mam luz, uwaga, kamień!”. Takie typowe rzeczy, które się w taternictwie co dzień spotyka. Patrzyłem z na nich z wielkim uznaniem. Pomyślałem wtedy: „Ja też tak chcę!”.

## Pan z kolegami dokonał pierwszych polskich przejść w górach w Parku Narodowym Yosemite w Stanach Zjednoczonych.

Wszystko się zaczęło w Tatrach, to stąd wyszły te wielkie nazwiska, nasze, światowe: Wojciech Kurtyka, Jerzy Kukuczka, Wanda Rutkiewicz. Wszyscy spotkaliśmy się na Taborisku (obozowisko) i tutaj powstawały plany wypraw, najpierw na tym Taborisku, a później w Moku (schronisko przy Morskim Oku). Marzeniem każdego skalnego wspinacza był wyjazd do Yosemite. Kalifornia to były w ogóle najpiękniejsze wielkie ściany. Każdy ma chęć porównywania się z innymi, lepszymi, to dotyczy każdej działalności sportowej, dlatego naszym marzeniem było tam pojechać. I jakoś „świńskim pędem”, mówiąc brzydtko, udało się nam dostać zaproszenie, a przecież wtedy Ameryka dla Polaków była prawie niedostępna. W latach 80. trzeba było mieć wizę czy zaproszenie... Trudno było w ogóle wyjechać, nie mówiąc już o tym, że było to, jak mówią Ślązacy, sakramencko drogie. Żeby zorganizować wyjazd do Kalifornii, trzeba było dużo starań. Moja największa górską przygodą, gdy znalazłem się w takim księżycowym świecie, to była właśnie wyprawa do Yose-

mite. Bo wspinaczka w Himalajach to jedna kategoria, Alpy to druga, a wspinanie po czystej, litej skale to całkiem coś innego. Bo jak się wspinasz w Kalifornii, to idziesz w lekkich butach, jest ciepłutko, świeci słońce, więc są to oczywiście inne doświadczenia. (...)

## Jak udało się zorganizować wyprawę do USA w 1980 roku?

Przede wszystkim pierwszy raz tam byliśmy jako Polacy. Zorganizowałem ten wyjazd na zaproszenie American Alpine Club. Kiedyś, podczas wyprawy w wysokich górach, spotkaliśmy dwóch Amerykanów – jak się okazało, wpływowych ludzi w górskim klubie amerykańskim – i oni załatwili nam zaproszenia. Yosemite to były też pierwsze polskie przejścia na tych wielkich ścianach. Polecieliśmy do USA przez Meksyk i w Kalifornii zaczęło się wspinanie wielkościano-we. W Yosemite byliśmy we trójkę: ja, Ryszard „Napał” Pawłowski (pięciokrotny zdobywca Everestu) oraz Janusz Majer (współtwórca z Arturem Hajzerem firmy Alpinus). Tam rzuciliśmy się na wielkie ściany: El Capitan, Half Dome, Sentinel Rock. To było dla nas kompletnie nowe. Droga The Nose, czyli ta najsłynniejsza, którą pokazują na wszystkich filmach, kompletnie nas zaskoczyła skalą trudności, sposobem przejścia oraz innymi problemami. Nie byliśmy np. przygotowani na to, że trzeba było tak dużo wody wziąć na tyle dni wspinaczki. (...)

## Wyzwaniem dla Was była też dzika przyroda?

Wspinamy się, siekamy, siekamy, siekamy dwunasty, piętnasty wyciąg (wbijamy haki asekuracyjne w skałę – przyp. red.). Ja prowadzę i nagle słyszę jakieś samoloty! Idę wyżej, patrzę – to nie samoloty. Podchodzę jeszcze wyżej i widzę... pszczoły!! I teraz wyobraźcie sobie, że jesteście zaklinowani rękami w ścianie i słyszycie: bzzzzzz – bzyczenie roju pszczoł. I co teraz zrobić? Mówię do kolegi: „Napał, nie da się! Nie da się, bo tu jest rój pszczoł!!!”. A Rychu: „No to się wycofamy”.



FOT. KUBA SZADA-BORZYSZKOWSKI

Tadeusz Karolczak

A gdzie tam! „Wycofka” ze ściany to byłby uszczerbek na honorze! Wtedy podjąłem decyzję, chyba jedną z najtrudniejszych, bo przecież jak cię pszczoły zaatakują, to może być niebezpiecznie. A miałem doświadczenie z mojego ulubionego Gostynia, że (namówiony przez kolegów) wlałem na drzewo, na którym były osy, i musiałem skakać, bo mnie zaczęły żądlić! Skoczyłem z tego drzewa, na szczęście nie skręciłem nogi, ale byłem porąbany przez te osy. I teraz wyobraźcie sobie, że z takim doświadczeniem jesteś na El Capitanie. I co tu zrobić? Sieknąć czy nie sieknąć? Iść czy nie? Ale oczywiście się zdecydowałem! Ocenilem, gdzie muszę się zaasekurować, żeby być jak najkrócej w tym niebezpiecznym miejscu, i jakoś udało mi się przejść. Ale to było – wbrew pozom-

rom – moje najbardziej traumatyczne doświadczenie w górach, łącznie z Himalajami!

## Czy poza górami ma Pan inne pasje?

Generalnie w każdym okresie życia warto mieć pasję. Jak skończyłem chodzić w Himalaje, to przypadkowo w Niemczech zobaczyłem, że w Renie pływają pływacy w piankach (kostiumach piankowych), i zainteresowałem się tym. Od tej pory jestem pływakiem długodystansowym. Pływać potrafię parę godzin, mój rekord to siedem godzin bez przerwy w Jeziorze Strzeszyńskim, bez dotykania pomostu. Jest to kolejna pasja, którą realizuję w naturze, robię to już 30 lat. Pływam długie dystanse tylko latem i tylko na otwartych wodach, nie pływam na basenach. Pływanie

w Strzeszynie daje mi poczucie bezpieczeństwa, bo pianka wypiera na wodzie. Nie jest to niebezpieczne – to jest taki poziom ryzyka jak jeżdżenie samochodem. W każdym razie – pasja jest istotna. Ja jestem człowiekiem spełnionym. Dzisiaj mam już 69 lat, ale duchowo jestem pełen energii, a to dlatego, że mam takie doświadczenia. Uważam, że ludzie młodzi powinni mieć pasję. Pasja oraz to, co profesor Kołakowski poleca: ciekawość świata – to są dwa elementy, które popychają cywilizację do przodu, a przy tym czynią ją bardziej sympatyczną.

Rozmowę w ramach cyklu „Himalaiści Poznańscy” dla Poznańskiego Archiwum Historii Mówionej przeprowadził Maciej Męczyński.

# TYTKA SENIORA

Wrzesień 2024 r.

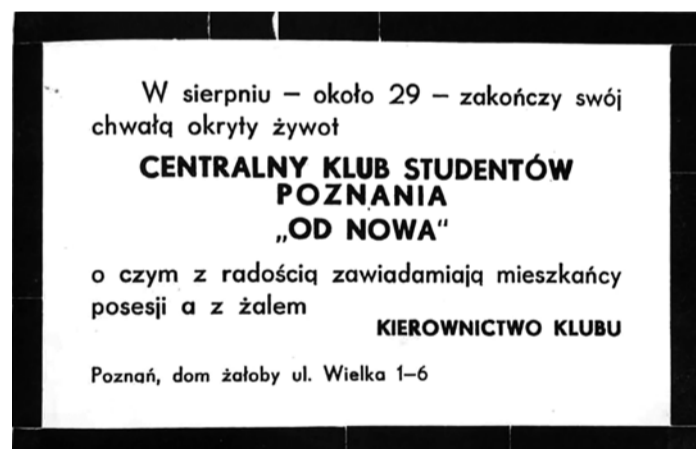
## Nabory do Studia Teatralnego

Studio Teatralne CK Zamek po raz pierwszy w swojej historii otwiera grupę dla senierek i seniorów! Spotkanie organizacyjne i nabór odbędą się 5.09 o g. 17 w Sali Prób w Zamku, III piętro. W ramach zajęć próby będą odbywały się raz w tygodniu po 2-3 godziny, zajęcia od września do czerwca. Osoby starsze, które chcą się twórczo rozwijać, poznają: ćwiczenia teatralne, aktorskie, próbują napisać scenariusz, dowiedzą się, jak tworzyć role, postać sceniczną, choreografię, scenografię. Poznają teatr od kulis, a po południu wypełnią pracę z poznańskimi artyst(k)ami, a także wystąpią przed publicznością w Zamku. Na spotkanie organizacyjne zaprasza prowadząca Studio Teatralne CK Zamek, Barbara Prądzyńska – aktorka i reżyserka. Szczegóły: b.pradzynska@ckzamek.pl.



FOT. CK ZAMEK

## Zacznijmy razem Od nowa i drzwi otwarte



W Klubie Starówka realizowany jest projekt pn. *Zacznijmy razem Od nowa*, który ma na celu stworzenie w placówce miejsca upamiętniającego działalność studenckiego Klubu Od nowa w latach 1958-1970. Klub poszukuje seniorów, którzy w czasach studenckich tworzyli Klub Od nowa i mogliby podzielić się swoimi

wspomnieniami. W planach jest stworzenie ekspozycji, poszukiwane są dokumenty, zdjęcia, artykuły prasowe dot. działalności Klubu Od nowa mieszczącego się przy ul. Wielkiej 1. Klub Starówka zaprasza na Drzwi otwarte 17.09 o g. 11 - wydarzenie jest bezpłatne, ale obowiązują zapisy: tel. 61 855 76 47. W ramach

wydarzenia odbędzie się warsztat *Makramy - wisząca dekoracja ścienna*. Wykonane zostaną liście w technice makramy, ze sznurka lub kolorowej włóczki. Podczas warsztatu przedstawiona zostanie działalność Klubu Starówka i możliwości zapisu. Kontakt: Iga Malinowska, kierownik Klubu Starówka, tel. 607 274 770

## Rodzina Połanieckich

Dobra książka i kawa, pogawędki o literaturze i miła atmosfera. To może oznaczać tylko jedno. Wyjątkowe spotkanie Klubu Książki w dniu 21.09 o g. 12.30 w Muzeum Sienkiewicza, Oddział Biblioteki Raczynskich w Poznaniu. Organizatorzy przedstawiają opowieść o miłości i nienawiści, prawdzie i pozostawieniu

racz, oddaniu i zdradzie, okraszona szczyptą obyczajowości i historią wieku XIX. Spotkanie odbędzie się w siedzibie muzeum, Stary Rynek 84. Obowiązują zapisy: tel. 61 852 89 71 lub e-mail: rezerwacja.muzeumhs@bracz.edu.pl, udział bezpłatny.

## Co z Poznańską Złotą Kartą?



Zgodnie z zapowiedziami Poznańska Złota Karta (tzw. Karta Seniora) traci ważność 15.09. Po tym terminie nie będzie już uprawniała do zniżek i ulg. Z miejskich zniżek 60+ będą mogły korzystać wyłącznie osoby mające kartę OK Poznań Poznańską Złotą Kartę lub OK Poznań Osobistą Kartę Poznańską.

Instrukcje, jak uzyskać obowiązującą kartę, i dodatkowe informacje są dostępne przez infolinię OK Poznań, tel. 61 250 90 90; przez miejską infolinię Poznań Kontakt, tel. 61 646 33 44; pod adresem info@okpoznan.pl oraz w Centrum Inicjatyw Senioralnych, tel. 61 847 21 11, 61 842 35 09.

**UWAGA!** Informacje na temat inicjatyw, usług i wydarzeń, zawarte w Tytce Seniora, mogą okazać się nieaktualne z różnych powodów. Polecamy zaglądnąć na strony i profile facebookowe instytucji i organizacji lub bezpośredni kontakt z organizatorami.

## Nowy sezon artystyczny w CK Zamek

Centrum Kultury Zamek zaprasza serdecznie we wrześniu: na seanse filmowe w ramach DKF-u, Plenerowego Pałacowego oraz Kina Maestro: *André Rieu. Potęga miłości* – 1.09, g. 14; 5.09, g. 17.30. W ramach nowego sezonu w pracowniach prowadzone są zapisy do: Pracowni Gobelinu, Warsztatowni Ekoczułej, Kuźni Piosenki, Pracowni Fotografii, Pracowni Malarstwa i Rysunku dla Dorosłych. Szczegóły: [ckzamek.pl/podstrony/42-pracownie](http://ckzamek.pl/podstrony/42-pracownie). Zwiedzanie

Zamku: 5.09, g. 19, *Sensualne*; 8.09, g. 11, *Rodzinne*, a także 25.09, g. 18, z *Przewodnikiem*. Miejsce zbiórki: Hol Wielki, bilety: 15 zł (n), 12 zł (u), czas trwania: 60 lub 45 minut; Spotkanie – 8.09, g. 16, z Agnieszką Jankowiak-Maik (Babką od histy) – *Historia Polski*, bilety: 5 zł wraz ze zwiedzaniem Galerii Fotografii PF. Koncerty w dniach: 13–15.09, g. 19, *Opera 2024*; 18–20.09, g. 19, Międzynarodowy Festiwal Chórów Dziewięcących Trillme 2024, koncert inauguracyjny,

koncerty festiwalowe w Auli Nova, wstęp wolny, 21.09, g. 18, Koncert Galowy Trillme Festiwal 2024, Aula UAM, bilety: 50 zł, 27.09, g. 19, JazZamek #58: Kamil Piotrowicz Solo (fortepian), Sala Wielka, bilety: 35 zł (przedsprzedaż), 45 zł (w dniu koncertu); Spotkania z Literaturą w dniach 17–19.09; Wystawa Pracowni Malarstwa i Rysunku dla Dorosłych 4–22.09, wernisaż: 3.09, Hol Wielki, wstęp wolny, kontakt: ul. Św. Marcin 80/82, tel. 61 646 52 72, więcej: [ckzamek.pl](http://ckzamek.pl).

## Poznańskie Muzykalia



*Muzykalia* to cykl koncertów plenerowych, których organizatorem jest Towarzystwo PTAAAK. Z każdym rokiem rośnie grono wiernych słuchaczy. Zgodnie z ideą przedsięwzięcia *Poznańskie Muzykalia* mają łączyć pokolenia poprzez kulturę. Trzeci i ostatni z zaplanowanych

w tym roku koncertów odbędzie się 1.09 o g. 18 w muszli koncertowej parku Wilsona, a poświęcony będzie Czesławowi Niemenowi. Organizator: Polskie Towarzystwo Artystów, Autorów, Animatorów Kultury; kontakt: <http://ptaak.pl>, tel. 692 488 209, e-mail: [biuro@ptaak.pl](mailto:biuro@ptaak.pl).

## Spotkania w pałacu Górków...

...siedzibie Muzeum Archeologicznego w Poznaniu – cykl spotkań dla seniorów *Porozmawiajmy o...* Na spotkaniach archeolodzy, historycy i konserwatorzy prezentować będą zagadnienia związane z archeologią, historią i ochroną zabytków. Harmonogram: 10.09, g. 12 – *Porozmawiajmy o... modzie damskiej wczesnego średniowiecza*, sala audiowizualna na II piętrze, wstęp wolny, kontakt: tel. 61 628 55 53 lub e-mail: [olga.adamczyk@muzarp.poznan.pl](mailto:olga.adamczyk@muzarp.poznan.pl). 14.09, g. 13 – wykład popularnonaukowy *Archeologia i archeolodzy w powieściach Agathy Christie, Archeodetektywi* – rodzinna gra muzealna, dostępna 14–15.09 w godzinach otwarcia muzeum, I piętro. Udział w grze w ramach biletu wstępu na wystawę. 15.09–30.11 – wystawa z cyklu *Bliskie spotkania z... Jest impreza! Święta i świętowanie w dawnych czasach*, sala parkietowa, I piętro, w godzinach otwarcia muzeum, po zakupie biletu wstępu, kontakt: pałac Górków, ul. Wodna 27, tel. 61 852 82 51.



Rekonstrukcja kolii wczesnośredniowiecznej

## Poznański Targ Dobra

Odbędzie się 8.09 w g. 10–17 na terenie Młodzieżowego Domu Kultury przy ul. Droga Dębińska 21. To idealna okazja na spotkanie z organizacjami pozarządowymi. Targ Dobra – to Dzień Organizacji Pozarządowych oraz Ekonomii Społecznej. Ideą targu jest promocja działań prowadzonych przez poznański trzeci sektor wśród mieszkanek

i mieszkańców miasta. Przygotowano strefy tematyczne: równości, zdrowia, środowiska, kultury, edukacji, aktywności społecznej, sportu oraz kiermasz społeczny. Podczas wydarzenia odbędzie się także gala konkursu Inicjatory 2023. Więcej informacji nt. wydarzenia: [www.poznan.pl/organizacje](http://www.poznan.pl/organizacje), [www.poznan.pl/wolontariat](http://www.poznan.pl/wolontariat).

## Na wrześniowej Scenie Roboczej

Wszystkich chętnych podjęcia wyzwania i spróbowania swoich sił w pisaniu tekstów dla teatru zaprasza 7.09, g. 16–20; 8.09, g. 11–15 na Dramaturgię ekstremalną – dwudniowe warsztaty pisarskie z Kubą Kapralem. Uczestnicy zajęć otrzymają zestaw ćwiczeń, które pozwolą wprawić się w pisanie różnych form dramaturgicznych. Przewidziano pracę nad dialogami, monologami, dramaturgią tekstu, budową postaci. Miejsce: Studio Scena Robocza, ul. Wroniecka 6,

udział wymaga zakupu biletu w cenie 50 zł na [bilety24.pl](http://bilety24.pl) oraz przed wydarzeniem. Scena Robocza Fest, 20–22.09, to trzydniowy festiwal plenerowy na ul. Wronieckiej na Starym Mieście. Różnorodna oferta festiwalu, dla całych rodzin, osób odwiedzających okolice Starego Rynku.

Wszystkie wydarzenia w ramach festiwalu są bezpłatne. Kontakt: tel. 795 577 022 (pon.–pt. w g. 11–15 oraz dwie godziny przed wydarze-

## Senior w kinie Muza

Bilety dla seniorów na seanse 14 zł. Prelekcja, dyskusja, kawa i herbata w cenie biletu. Harmonogram: 4.09, g. 15 – *Wredne liściki*, komedia kryminalna (Olivia Coleman i Jessie Buckley w aktorskim duecie o hej-

cie w angielskim miasteczku); 11.09, g. 15 – *Bulion i inne namiętności*, melodramat (kostiumowa opowieść o pasji do gotowani); 18.09, g. 15 – *Lee. Na własne oczy*, dramat wojenny; 25.09, g. 15 – *Cień ko-*

*mendanta*, dokumentalny (syn komendanta Auschwitz – dziś 87-letni Jürgen Höss – konfrontuje się z jego historią jako zbrodniarza wojennego i ojca). Kontakt: Kino Muza, ul. Św. Marcin 30, tel. 61 852 34 03 •

## Fundacja PETRA senior

Plenerowe spotkania z profilaktyką w ramach zadania publicznego *Udar – liczy się każda minuta*. W programie m.in. działania edukacyjne dotyczące udarów mózgu, edukacyjna gra miejska dla dzieci, spotka-

nie z neurologiem. Spotkanie: 7.09, g. 10–18, w parku Wilsona, podczas Dożynek Miejskich, oraz 8.09, g. 10–16, w Parku Cytadela przy restauracji Umberto. Kontakt: ul. Poznańska 19, tel. 665 006 501, 724 976 584. •

## Wielkopolskie Muzeum Niepodległości

Wydarzenia: 3.09, g. 17 – prelekcja *Szkolnictwo w XIX-wiecznym Poznaniu* – wybrane konteksty, prof. Katarzyna Kabacińska-Łuczak (UAM), Muzealne Centrum Edukacyjne, ul. Ślusarska 14, wstęp wolny; 8.09, g. 12.30 oraz 21.09, g. 11, w polskim języku migowym, obowiązują zapisy: edukacja@

wmn.poznan.pl, SMS tel. 691 266 779 – oprowadzanie po wystawie *Wuchta wiary. Bohaterowie pracy organicznej w Wielkopolsce*, Muzeum Powstania Wielkopolskiego 1918–1919, Stary Rynek 3, Odwach, w cenie biletu wstępu do muzeum (10–15 zł); 15.09, g. 16 – spacer angażujący *Karol Marcinkowski* –

*spojrzenie wstecz*, miejsce zbiórki: pl. Bernardyński; 19.09, g. 17 – *Wielkopolska mentalność – rzeczywistość czy stereotyp?* prowadzenie: dr Wiesław Banach (Instytut Kulturoznawstwa UAM), Muzealne Centrum Edukacyjne, ul. Ślusarska 14, wstęp wolny, kontakt: ul. Woźna 12, tel. 61 851 72 88. •

## Muzeum Narodowe Rolnictwa w Szreniawie

Wystawa czasowa *Chłop-niewolnik? Opowieść o pańszczyźnie* – zajęcia towarzyszące wystawie. Uczestnicy poznają życie rodzin pańszczyźnianych oraz proces uwłaszczenia. Warsztaty pozwolą zrozumieć wpływ pięciu wieków systemu feudalnego na rozwój naszego społeczeństwa. Zajęcia

od wt. do pt. w g. 9–14. Wymagane zgłoszenie: tel. 61 810 76 29 wew. 18 lub 21, lub e-mail: imprezy.widz@muzeum-szreniawa.pl. *Marchewkowy Teatr* – targ w każdą sobotę w g. 8–12. Zdrowa żywność, kursy i spotkania edukacyjne na temat ekologii. Wycieczki z przewodni-

kiem – poznajemy historię rolnictwa, dawne techniki upraw i hodowli. Dojazd: Koleje Wielkopolskie z dworca głównego i przystanku Dębiec (przystanek Szreniawa przy muzeum). Autobusy: 703, 705, 707 z Górczyna (20 minut do Szreniawy, 5–6 minut spacerem do muzeum). •

## Jesienne spotkania w Rezerwacie Archeologicznym Genius loci

Harmonogram: do 15.09 – wystawa czasowa *Gród muśnięty jedwabiem* z cyklu *Wystawy jednego zabytku*, wstęp z biletem do rezerwatu; do 28.02.2025 r. – plenerowa wystawa czasowa *Kiedy Mieszko stawiał grody...* mur przy ul. ks. I. Posadzego, do 31.12 – instalacja artystyczna *Krucyforma* (rzeźba), wstęp: zakup

biletu do rezerwatu; 6–26.09 – wystawa malarska Jarosławy Pabich-Szmyt *Anatomia widoku*, wernisaż 6.09, g. 17, sala multimedialna, wstęp wolny; 7.09, g. 10–18 – Europejskie Dni Dziedzictwa, pełen atrakcji dzień *Na jedwabnym szlaku*, wstęp wolny na prelekcje, spacer po wystawie w cenie biletu wstępu

do rezerwatu, warsztaty – 10 zł, 20.09, g. 18 – Akademia Genius loci: wykład w ramach cyklu *Odyseja kultury – Samson i Herkules – gra w średniowiecznej wyobraźni*, sala multimedialna, wstęp wolny, kontakt: ul. ks. I. Posadzego 3, tel. 48 61 852 21 67, więcej: muzarp.poznan.pl/rezerwat. •

## U pandek rudych w Nowym Zoo

Każdy senior, który chciałby poznać pandkę rudą i dowiedzieć się więcej o tym niezwykłym drapieżniku, który prawie wcale nie jada mięsa, jest zaproszony na spacer do wybiegu zajmowanego przez pandki rude.

Spacer, przygotowany specjalnie dla seniorów, odbędzie się 5.09 o g. 11.45. Uczestnicy startują z miejsca przy mapie, przy wejściu do Nowego Zoo.

Wydarzenie w ramach cyklu *Dzień Seniora w Nowym Zoo*. Spacer potrwa około godziny. Po spacerze będzie czas do samodzielnego odkrywania zwierząt



Toshi – samiec pandki rudej z Nowego Zoo w Poznaniu

wśród zieleni Ogrodu Zoologicznego. Kontakt: ul. Krańcowa 81,

tel. 61 870 95 02, 61 646 33 44, www.zoo.poznan.pl. •

## Wrzesień w Teatrze Polskim



FOT. MAREK ZAKRZEWSKI

Bilet dla seniora w cenie 40 zł. Proponowane spektakle: *Cudzoziemka*: 12, 13, 14.09, g. 19; 15.09, g. 18; *Coco, czyli bałkańska operetka*: 20, 21, 22.09, g. 18; *Delivery Heroes*.

*Bohaterowie na wynos*: 27.09, g. 19; 29.09, g. 16 i 19. Więcej informacji: teatr-polski.pl/spektakle. Kontakt: ul. 27 Grudnia 8/10, tel. 785 992 323. •

## Warsztaty ruchowe w CK Zamek

24.09, g. 17.30 – *Puść to*, warsztaty ruchowe, prowadzenie: Antek Kurjata, Laboratorium, bilety: 10 zł, czas: 120 minut, warsztaty będą okazją, by doświadczyć ruchu intuicyjnego, pracy z oddechem, elementów GaGa. Prowadzenie: tancerz-choreograf Antek Kurjata. Spotkania odbywają się we wtorki w g. 17.30–19.30 w 10 os. grupie. Szczegóły: e.janczak@ckzamek.pl. •



FOT. M. KACZYŃSKI

## Centrum Seniora Caritas

Caritas Poznań zaprasza na wydarzenia organizowane w Centrum Seniora Caritas oraz w Centrum Integracji Międzypokoleniowej. Harmonogram: od 16.09, g. do południowe, w pon. i śr. – kurs cyfrowej obróbki zdjęć; 17.09,

g. 16–17.30 – warsztaty: odporność psychiczna receptą na zdrowe życie; 25.09 – warsztat z rękodzieła. Szczegóły i zapisy: tel. 452 588 418, w g. 10–14. Miejsce: os. Wichrowe Wzgórze 130, udział bezpłatny. •

## Idę pod wiatr

Dom Literatury, ul. Wroniecka 14, zaprasza 17.09, g. 18, na spotkanie z prof. Markiem Nalepą poświęcone przygotowanej przez niego antologii wierszy Wincentego Różań-

skiego *Idę pod wiatr* oraz katalogu *Archiwum emigracyjne Zbigniewa Rutkowskiego*. Więcej informacji: Dom Literatury, tel. 61 855 12 44. •

## Co się zdarzy w Bibliotece Raczyńskich?

**Harmonogram wrześniowych wydarzeń:**

### Spacery

4.09, g. 17 – Spacer z Iłłą po Jeźycach, zbiórka: kamienica przy ul. Gajowej 4; 11, 25.09, g. 12.30 – Mieszkanie-Pracownia K. Iłlakowiczówny, ul. Gajowa 4/8 – Zwiedzanie Mieszkania-Pracowni Kazimiery Iłlakowiczówny, zapisy: illa@bracz.edu.pl lub tel. 61 855 12 44; 17.09, g. 18 – Spacer architektoniczny. Centrum – historia na cztery place i cztery ulice, zbiórka przed biblioteką od pl. Wolności.

### Warsztaty

5.09, g. 17, Filia Sztuki, pl. Wolności 19, sala 5 – Pamiątki o czwartku, trening pamięci z relaksacją dla dorosłych i seniorów; 18.09, g. 18, Filia Sztuki, pl. Wolności 19, sala 5 – Z Archiwum Książki Dziecięcej. Warsztaty ilustracji z Olą Woldańską-Płocińską, spotkanie dla osób dorosłych

(umiejętności plastyczne nie są wymagane). Zapisy: zapisy@bracz.edu.pl lub tel. 61 885 89 55; 25.09, g. 17, Filia 35, ul. Druskienicka 32 – Warsztaty z kaligrafii dla dorosłych – brush lettering (obowiązują zapisy w filii).

### Spotkania

6.09, g. 18, Galeria Atanazego, Al. Marcinkowskiego 23 – finał wystawy artysty Stanisława Cholewy Wielkie rzeczy; 6.09, g. 18, Filia 4, ul. Lodowa 4 – spotkanie autorskie z Beatą Chomątowską o książce *Miasto dzieci świata*; 7.09, g. 11, Filia Sztuki, pl. Wolności 19, sala 5 – Narodowe Czytanie „Kordiana”; czytanie powszechne, rozpocznie się o g. 13, zgłoszenia na adres zapisy@bracz.edu.pl; 10.09, g. 18, Filia Sztuki, pl. Wolności 19, sala 5 – Czytanie *Przestrzeni. Poznań, jakiego nie było*; 11.09, g. 17, Filia 35, ul. Druskienicka 32 – spotkanie autorskie z Łukaszem Skopem wokół książki *Kwiaty bez ogródek*; 12.09, g. 18, Filia Sztu-

ki, pl. Wolności 19, sala 5 – *Zyga. Geniusz z Poznania*, spotkanie wokół postaci Henryka Zygałskiego i zbiorów Centrum Szyfrów Enigma; 14.09, g. 12, Filia Sztuki, pl. Wolności 19, sala 5 – *Czytaty w 8 dni dookoła świata: Le Petit Chaperon Rouge, Rotkäppchen i Czerwony Kapturek*, czyli skąd pochodzą baśniowe postaci; 17.09, g. 16, Filia Sztuki, pl. Wolności 19, sala 5 – Wtorek dla seniora: *O pielęgnacji skóry w opinii dermatologa*; 18.09, g. 17, pl. Wolności 19, sala 1 – *Kryminał w Bibliotece* – slam poetycki na Festiwalu Grand; 18.09, g. 18, Filia Wildecka, ul. Hetmańska 91 – spotkanie autorskie ze Sławomirem Gortychem wokół karkonoskiej serii kryminalnej; Konkurs im. A. Fiedlera o nagrodę Bursztynowego Motyla. Wręczenie nagrody odbędzie się w poniedziałek 16.09 o g. 12 w Muzeum-Pracowni Literackiej Arkadego Fiedlera w Puszczykowie. O g. 18 spotkanie z laureatem w Bibliotece Raczyńskich, pl. Wolności 19, sala 1; 19.09,

g. 17.30, Filia Sztuki, pl. Wolności 19, sala 5 – *W małym kinie u Raczyńskich. Gdy Grace wygląda przez okno*; 23.09, g. 17, Filia Sztuki, pl. Wolności 19, sala 5 – spotkanie autorskie z Romanem Chojnackim, autorem tomiku *Struga*; tłumaczką na język hebrajski jest Orit Zehavi, autorką zdjęć w tomiku – Krystyna Piotrowska. Spotkanie poprowadzi Małgorzata Ptaszyńska. Współorganizator: Wydawnictwo Miejskie Poznań; 25.09, g. 17, Filia Sztuki, pl. Wolności 19, sala 5 – *Stulecie Koła Literatów. Herbert*; 25.09, g. 17.30, Pracownia-Muzeum J.I. Kraszewskiego, ul. Wronecka 14 – II Międzynarodowy Festiwal Literatura do Poznania w Bibliotece Raczyńskich; g. 17.30 – Anna Kokot-Nowak *Korepetycje z wojny i rozmowy z seniorami*, g. 18.30 – dr Heinrich von der Haar *Dzieciństwo w Polsce – Kindheit in Deutschland*; 27.09, g. 18, Pokój Pracy Zespołowej, Al. Marcinkowskiego 24, Klub Książki u Raczyńskich – *Szamańska choroba*; 27.09,



Biblioteka Raczyńskich

g. 12, Filia Sztuki, pl. Wolności 19, sala 5 – II Międzynarodowy Festiwal Literatura do Poznania w Bibliotece Raczyńskich; g. 12–14 – *Porozmawiaj o swoich tekstach z literaturoznawcą*, g. 16 – recital Piotra Ogorzałka, g. 16.30 – prezentacja twórców Stowarzyszenia Pisarzy Polskich, g. 18 – *Dlaczego frazeologia*, g. 18.30 – *Współczesna kultura wobec kryzysów* – panel dyskusyjny, g. 19.15 – ogłoszenie werdyktu II Ogólnopolskiego Konkursu na książkę poetycką FONT. 28.09, g. 12, Filia Sztuki, pl. Wolności 19, sala 5, *Czytaty w 8 dni dookoła świata: Złoto dla ciekawych* – spotkanie z Łukaszem Wierzbickim. Kontakt: Biblioteka Raczyńskich, pl. Wolności 19, tel. 61 885 89 09, www.bracz.edu.pl. •

## Polski Teatr Tańca

Miłośników tańca, ciekawych historii tańca i smacznych anegdot PTT zaprasza na nowy cykl spotkań autorskich Sławomira Pietrasa *Wybitni choreografowie polscy XX wieku*. 14.09, g. 17 – znany luminarz kultury, dyrektor naczelny polskich teatrów operowych, znakomity znawca opery i baletu opowie o Wacławie Niżyńskim, uważanym powszechnie za najwybitniejszego twórcę i reformatora baletu XX wieku, wstęp wolny; 28.09, g. 20 – spektakl 45 – prawdziwa uczta dla oka i ucha. Choreografia: Jacek Przybyłowicz, twórca o międzynarodowej renomie. Przygotowany spektakl 45 to namalowany z czułością, żywy portret zespołu tancerzy, złączonych wyborem sztuki jako sposobu na życie. Porywa niesamowitą

energiją, fizyczną intensywnością ruchu i kunsztem choreografa, który grając z zasadami symetrii, tworzy niezwykle widowisko – jednocześnie eleganckie i żywiołowe, pełne rozmachu, ale i dbałości o detale. Wysmakowaną wizualną kompozycję współtworzą tonacja kolorystyczna, czyli kostiumy zaprojektowane przez Joannę Klimas i finezyjna reżyseria światła, której autorem jest Carsten Wank. Zabrzmi duet saksofonu i instrumentów perkusyjnych – utwór skomponowany przez Andrzeja Koniecznego i Kacpra Krupę. Szczegóły: PTT, ul. Taczaka 8 w Poznaniu. Bilety ulgowe po 60 zł lub bilety grupowe w cenie zależnej od liczby osób (10–20 osób: 50 zł/os., od 21 osób: 40 zł/os.). Kontakt: ul. Taczaka 8, tel. 61 852 42 41. •



FOT. ANDRZEJ GRABOWSKI / ARCHIWUM POLSKIEGO TEATRU TAŃCA

## CIS zaprasza



Czekamy na Was w Centrum od poniedziałku do piątku w g. 8-16, przy ul. Mielżyńskiego 24. Warto być z nami w kontakcie: tel. 61 847 21 11, zaglądając na naszą stronę internetową: [www.centrumis.pl](http://www.centrumis.pl) oraz profil facebookowy. Polecamy również zapisanie się do naszego newslettera.

## Senioralni. Poznań 2024 – zgłoszenia partnerów

Wakacje za nami i coraz bliżej kolejnej edycji cyklu kulturalno-edukacyjnego dla seniorów: *Senioralni. Poznań*. Tym razem pod hasłem „Razem. Bliżej. Lepiej”. To wydarzenie pod Patronatem Honorowym Prezydenta Miasta Poznania. Chcemy pokazać, że mimo wszechobecnej technologii i sztucznej inteligencji kontakt z drugim człowiekiem nadal jest najważniejszy. Podpowiemy, jak nawiązać nowe i utrzymać istniejące relacje, a także jak zadbać o swoje zdrowie psychiczne. Mamy nadzieję, że wspólnie uda nam się przygotować ciekawy program wydarzeń, w których ochoczo wezmą udział seniorki i seniorzy z naszego miasta. Inauguracja odbędzie się 28.09 o g. 11 na Dziedzińcu Urzędu Miasta Poznania. Zapraszamy miejskie



instytucje, uniwersytety trzeciego wieku, organizacje pozarządowe, firmy z sektora prywatnego do wzięcia udziału w 14. edycji naszego cyklu. Zachęcamy do organizowania spotkań, spektakli, wykładów, pokazów czy warsztatów, w szczególności takich, które będą skupione wokół budowania relacji między ludźmi czy związane ze zdrowiem psychicznym. Wydarzenia mogą się odbywać w dowol-

nej formule w terminie 1-31.10. Zastrzegamy sobie prawo wyboru propozycji, które ostatecznie znajdą się w programie *Senioralnych*. Na propozycje wydarzeń czekamy tylko do 4.09. Na adres [zuzanna.macko@centrumis.pl](mailto:zuzanna.macko@centrumis.pl) należy przesłać wypełniony formularz dostępny do pobrania na stronie: [www.centrumis.pl/senioralni-poznan/edycja-2024](http://www.centrumis.pl/senioralni-poznan/edycja-2024), szczegóły: tel. 61 847 21 11.

## WAŻNE DLA SENIORÓW!

### Miejska Rada Seniorów

Wraz z powołaniem nowej Rady na kolejną kadencję, od 2.09, w poniedziałki, w g. 12-13, uruchomiono dyżury dla seniorów. Będą przy-

mowani przy ul. 3 Maja 46 w pokoju 224, II piętro, tel. 61 878 51 89. Jest to również siedziba Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych.

### Medyczny Uniwersytet Trzeciego Wiek

Inauguracja kolejnej edycji Medycznego Uniwersytetu Trzeciego Wiek odbędzie się 16.10 o g. 17 w Centrum Kongresowo-



-Dydaktycznym UMP, ul. Przybyszewskiego 37A, sala A. Szczegóły: [www.mutw.ump.edu.pl](http://www.mutw.ump.edu.pl), tel. 61 854 60 31 lub [promocja@ump.edu.pl](mailto:promocja@ump.edu.pl)

### Czternasta emerytura

W tym roku 14. emerytura wyniesie 1780,96 zł brutto (1406,95 netto). Pełną kwotę 14. emerytury otrzymają osoby, których podstawowe świadczenie nie przekracza 2900 zł brutto. „Czternastki” nie dostaną osoby, które otrzymują świadczenie powyżej 4700 zł brutto oraz których „czternastka” wyniesie mniej niż 50 zł brutto.



Czternasta emerytura zostanie wypłacona w terminie płatności regularnego świadczenia. Szczegóły: [www.zus.pl](http://www.zus.pl), tel. 61 874 55 43.

## MIEJSCA PRZYJAZNE SENIOROM

### Fundacja Serdecznik – Projekt Fifna

Harmonogram: 9.09, g. 11 – warsztat ceramiczny, obowiązują zapisy, liczba miejsc ograniczona. Czas trwania: ok. 90 minut. Koszt: 120 zł/os.; 11.09, g. 11 – warsztat twórczego pisanie (Poranek Seniora w Fifnej), bez zapisów, liczba miejsc ograniczona, wstęp: 10 zł; 13.09, g. 11 – spotkanie ze stylistką w ramach projektu *Poznańscy Kinomani*, obowiązują zapisy, liczba miejsc ograniczona, wstęp wolny; 14.09, g. 16 – *Twój wieczór literacki*, bez zapisów, można wystąpić na scenie, wstęp wolny; 18.09, g. 12.15 – *Joga dla seniorów* (Poranek Seniora w Fifnej), obowiązują zapisy, liczba miejsc ograniczona, zajęcia trwają ok. 45 minut, wstęp wolny; 21.09,

g. 11 – I część kolejnych warsztatów ceramicznych, szkliwienie. Kolejny warsztat, dodatkowo płatny: 5.10, g. 11, wymagane są zapisy, liczba miejsc ograniczona, czas trwania ok. 90 minut, opłata: 100 zł/os.; 23.09, g. 11 – *Feng shui* (Poranek Seniora w Fifnej), bez zapisów, liczba miejsc ograniczona, wstęp: 10 zł; 25.09, g. 11 – spotkanie (Poranek Seniora w Fifnej) pod tytułem *Moje ciekawe życie*, bez zapisów, liczba miejsc ograniczona, wstęp: 10 zł; 28.09, g. 16 – cykl *Poezja śpiewana w Fifnej*, koncert Tomasza Bateńcuka. Nie są wymagane zapisy, liczba miejsc ograniczona, wstęp: 20 zł. Projekt Fifna realizowany jest przy ul. Sienkiewicza 20A, szczegóły: Błażej, tel. 533 488 550, [blazej.friedrich@serdecznik.pl](mailto:blazej.friedrich@serdecznik.pl).

### Fundacja PETRA Senior

Fundacja zaprasza na cykl warsztatów edukacyjnych *Jak zapewnić dobrą opiekę osobie starszej* – edukacja opiekunów nieformalnych osób starszych na temat problemów zdrowotnych i chorób związanych z wiekiem oraz zasad właściwej opieki. Harmonogram: 9.09, g. 18-20 – *Wypalenie opiekuna – jak je rozpoznać i jak sobie z nim radzić* – prowadzenie: Anna Ziolkowska, gerontolog; 28.09, g. 9-13; *Pielęgnacja skóry, profilaktyka przeciwdrożdżynowa i leczenie ran. Ocena stanu chorego (ze szczególnym uwzględnieniem osób z problemami w komunikacji)* – co powinno zaniepokoić i skłonić do wizyty lekarskiej. Zakres i formy wsparcia: pielęgniarki środowiskowej, pielęgniarskiej opieki długoterminowej,

hospicjum domowego, skierowanie pacjenta do ZOL – prowadzenie: Marlena Szewczyczak – pielęgniarka. Udział w warsztatach jest bezpłatny, obowiązują zapisy. W czasie spotkań dla osób starszych zapewniona będzie obecność opiekuna. Szczegóły i zapisy: [fundacja@petra-senior.pl](mailto:fundacja@petra-senior.pl) lub tel. 665 006 501.

### Centrum Medyczne Synexus

Wrześniowe bezpłatne badania oraz konsultacje lekarskie. Fibroscan – bezbolesne badanie dla osób 60+ (podobne do USG), polegające na przyłożeniu sondy nad górną część wątroby. Wyniki informują o stopniu zwłóknienia i stłuszczenia wątroby. Densytometria – wykrywa osteoporozę na wczesnym

etapie rozwoju oraz pozwala wskazać stopień zaawansowania choroby. Badanie dla kobiet w wieku 60-80 lat. Szczegóły: tel. 662 117 327; infolinia od pon. do pt. w g. 8-15, ul. Głogowska 31/33, 60-702 Poznań.

### Akademia Podróży Wojazer

Oferuje podróże dla osób 60+ w stylu slow travel, zapewniając ciekawe i bezpieczne wyjazdy. Proponowane kierunki to: Legnica, Beskid Niski, Krajna, Kraków. Terminy: wrzesień-październik. Ceny od 200 do 1450 zł. Dla posiadaczy Złotej Karty zniżki. Szczegóły: [www.akademiiwojazer.pl](http://www.akademiiwojazer.pl); [biuro@akademiiwojazer.pl](mailto:biuro@akademiiwojazer.pl), tel. 616 628 403, 537 212 020, ul. Św. Marcin 47, lok. 25, Pasaż Różowy, 61-806 Poznań.

# Sportowy wrzesień w Poznaniu

Tegoroczne lato obfitowało w emocje sportowe – najpierw żyliśmy zmaganiem w piłce nożnej podczas EURO 2024, a na przełomie lipca i sierpnia śledziliśmy rywalizację w kilkudziesięciu dyscyplinach podczas XXXIII Letnich Igrzysk Olimpijskich w Paryżu. Świat sportowy jednak nie znosi próżni i już we wrześniu do rywalizacji powrócą poznańskie zespoły w ramach rozgrywek ligowych.



Enea AZS Politechnika



WKS Grunwald 3



WKS Grunwald 3

Poznańskie kluby koszykarskie słyną ze znakomitego szkolenia młodzieży. Drużyny juniorskie z naszego miasta regularnie zdobywają medale młodzieżowych mistrzostw Polski. Dla przykładu, w minionym sezonie 2023/2024 w kategorii dziewcząt do lat 17 w meczu o tytuł mistrzowski wystąpiły koszykarki Enei AZS Poznań oraz Quay MUKS Poznań. Fanom koszykówki z pewnością marzy się sytuacja, w której poznański zespół powalczy o medal mistrzostw Polski na poziomie seniorskim. Temu wyzwaniu spróbują sprostać koszykarki Enei AZS Politechniki Poznańskiej, które kolejny raz wystąpią na najwyższym szczeblu rozgrywkowym w kraju. Ostatnie dwa sezony w wykonaniu poznańskich „akademiczek” były przyzwoite, ale niestety w obu przypadkach kończyły się na pierwszej rundzie play-off. Być może nadchodzący sezon będzie tym, w którym uda zrobić się kolejny krok w przód i pokonać w play-offach pierwszą przeszkodę. Oznaczałoby to wejście do strefy medalowej i walkę o końcowe laury. W sezonie 2023/2024 najlepsze okazały się koszykarki KGHM BC Polkowice, które pokonały w finałowej rywalizacji

koszykarki z Gorzowa Wielkopolskiego. Ligowy sezon 2024/2025 ruszy na początku października, a swoje domowe mecze Enea AZS Politechnika Poznańska rozgrywać będzie tradycyjnie w hali sportowej Politechniki Poznańskiej przy ul. Piotrowo.

Jednym z najlepszych klubów koszykarskich w Polsce, jeśli chodzi o szkolenie młodzieży, jest Enea Basket Poznań. Zawodnicy poznańskiego klubu regularnie zdobywają medale mistrzostw Polski do lat 19, czyli na poziomie przedsiönka seniorskiej rywalizacji. Zespół seniorów od kilku sezonów rywalizuje na zapleczu najwyższego szczebla rozgrywkowego. Po powrocie do I ligi koszykówki mężczyzn nie udało im się jeszcze osiągnąć fazy play-off, ale to wynik jak najbardziej w zasięgu poznańskich koszykarzy. W ostatnich sezonach liga jest bardzo wyrównana, a o poszczególnych miejscach w tabeli nierzadko decyduje kwestia jednej wygranej więcej. Za potwierdzenie tej tezy może posłużyć fakt, że ligę ostatecznie wygrał zespół Górnika Wałbrzych, a oba mecze z poznańskim zespołem kończyły się bardzo

niewielkimi różnicami punktowymi. W Wałbrzychu Górnik wygrał 66:63, ale w Poznaniu lepsi byli zawodnicy Enei Basketu, wygrywając 92:88. Sezon I ligi koszykówki mężczyzn ruszy na przełomie września i października, a mecze poznańskiego zespołu odbędą się w hali AWF przy Drodze Dębińskiej.

Niedawno pisaliśmy o historii i świetnym sezonie piłkarzy ręcznych WKS Grunwald Poznań. Czytelnikom jesteśmy winni informację, że ostatecznie „wojskowi” rozgrywać swoje mecze będą na poziomie Ligi Centralnej. Po sezonie 2023/2024 apetyty w klubie wzrosły i WKS Grunwald mimo gry na wyższym szczeblu rozgrywkowym na pewno stawi czoła każdemu rywalowi w ramach Ligi Centralnej. W pierwszym meczu, który odbędzie się w połowie września, Grunwald zmierzy się z Pogonią Szczecin. Swoje domowe mecze Grunwald rozgrywać będzie w hali SP 72 przy ul. Newtona 2.

W Lidze Centralnej drugi rok sezon z rzędu rywalizować będą z kolei zawodniczki Enea Piłka Ręczna Poznań. Minione rozgrywki, bezpośrednio po awansie, wyszły poznaniakom

bardzo dobrze. Piąte miejsce na koniec sezonu w przypadku beniaminka to zdecydowanie niezłe osiągnięcie, a reprezentantki klubu nie boją się mówić o swoich dużych aspiracjach. Ich celem jest zbudowanie w najbliższych latach w stolicy Wielkopolski zespołu sportowego, który byłby w stanie wywalczyć awans do kobiecej Superligi. Dotychczas panie występowały, tak jak panowie, przy ul.

Newtona, natomiast od nadchodzących rozgrywek mecze domowe rozgrywać będą w hali AWF Poznań przy Drodze Dębińskiej.

W sezonie 2024/2025 na wsparcie poznańskiego samorządu, jeśli chodzi o rozgrywki ligowe, mogą liczyć aż 24 zespoły. Poniżej przedstawiamy ich wykaz i zapraszamy do kibicowania poznańskim drużynom.

Janusz Krenc

## ZESPOŁY LIGOWE WSPIERANE PRZEZ MIASTO POZNAŃ W SEZONIE 2024/2025:

**Koszykówka:** Enea AZS Politechnika Poznańska (kobiety), MUKS Poznań (kobiety), Enea Basket Poznań (mężczyźni), Pyra AZS Poznań (mężczyźni), Wiara Lecha (mężczyźni)

**Piłka ręczna:** Enea Piłka Ręczna Poznań (kobiety), Pyrki Poznań (kobiety), WKS Grunwald Poznań (mężczyźni)

**Siatkówka:** Enea Energetyk Poznań (kobiety), Enea Energetyk Poznań (mężczyźni), UKS ZSMS Poznań (kobiety)

**Piłka nożna:** Warta Poznań (mężczyźni)

**Rugby:** KS Posnania (rugby mężczyzn), Black Roses Posnania (rugby kobiet)

**Hokej na lodzie:** PTH Kozice Poznań (kobiety)

**Hokej na trawie:** WKS Grunwald Poznań (mężczyźni), AZS Politechnika Poznańska (mężczyźni), KS Warta Poznań (mężczyźni), KS AZS AWF Poznań (mężczyźni), AZS Politechnika Poznańska (kobiety)

**Futsal:** KU AZS UAM Poznań (kobiety), Wiara Lecha (mężczyźni)

**Unihokej:** Floorball Team Poznań (mężczyźni)

**Piłka wodna:** KS Waterpolo Poznań (mężczyźni)

## Alarmowy 112

Policja .....	112, 997
Straż pożarna .....	112, 998
Pogotowie ratunkowe .....	112, 999
Straż Miejska .....	986, 606 986 986
Pogotowie energetyczne .....	991
Pogotowie gazowe .....	992
Pogotowie ciepłownicze .....	993
Pogotowie wodno-kanalizacyjne .....	994
Pogotowie techniczne MPGM .....	61 639 72 38
Centrala Nadzoru Ruchu MPK .....	19 445
Schronisko dla zwierząt .....	61 868 10 86

### CENTRUM INICJATYW SENIORALNYCH

ul. Mielżyńskiego 24  
pon.-pt. g. 8-16  
centrum@centrumis.pl  
www.centrumis.pl  
..... 61 847 21 11  
..... 61 842 35 09

### CENTRUM INFORMACJI Kulturalnej (CIK)

ul. Ratajczaka 44  
(w budynku Arkadii)  
pon.-pt. g. 10-18, sob. g. 10-17  
www.cik.poznan.pl  
..... 61 854 07 52  
..... 61 854 07 53  
..... 61 854 07 54

### MIEJSKA RADA SENIORÓW

ul. 3 Maja 46  
..... 885 960 352  
..... 61 878 58 56

### POZNAŃSKIE CENTRUM ŚWIADCZEŃ

Zajmuje się m.in. wypłatą zasiłków i innych świadczeń oraz wydawaniem Poznańskiej Złotej Karty.

ul. Wszystkich Świętych 1  
swiadczenia@pcs-poznan.pl  
..... 61 646 33 44

### MIEJSKI OŚRODEK POMOCY RODZINIE

Jednostka miejska, w której można uzyskać pomoc usługową, finansową, rzeczową i inne świadczenia z zakresu pomocy społecznej oraz wsparcie socjalne, psychologiczne, pedagogiczne, terapeutyczne w trudnej sytuacji życiowej.

Siedziba główna:  
ul. Cześćnikowska 18  
sekretariat ..... 61 878 17 00

Punkt Obsługi Klienta  
..... 61 878 17 26

Filie MOPR-u:  
Grunwald, ul. Matejki 50  
Punkt Obsługi Klienta  
..... 61 878 49 22

Jeżyce, ul. Sienkiewicza 22  
Punkt Obsługi Klienta  
..... 61 840 23 06

Nowe Miasto  
os. Piastowskie 81  
Punkt Obsługi Klienta  
..... 61 878 18 18

Stare Miasto  
ul. Kościuszki 103  
Punkt Obsługi Klienta  
..... 61 878 18 51

Wilda, ul. Opolska 58  
..... 61 878 19 25

Sekcja ds. Domów Pomocy Społecznej  
ul. Gronowa 22  
..... 61 878 17 82

Sekcja ds. Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych  
ul. Cześćnikowska 18  
..... 61 878 17 31

Dział Pomocy Osobom Bezdomnym  
ul. Gronowa 22  
Punkt Obsługi Klienta  
..... 61 878 17 89 (91)

Dział Wsparcia Specjalistycznego  
ul. Matejki 50  
..... 61 878 57 51

OFERTA MOPR dla seniorów: usługi opiekuńcze, teleopieka, jeden ciepły posiłek dziennie z dowozem do domu seniora, zapewnienie seniorom niesamodzielną całodobową pomoc w domach pomocy społecznej (skierowanie i umieszczenie).

### WYDAWANIE ORZECZEŃ O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI I ŚWIADCZENIA

Starostwo Powiatowe w Poznaniu  
ul. Słowackiego 8  
Powiatowy Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności  
..... 61 841 07 05  
..... 61 841 07 06

Wojewódzki Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Wielkopolskim  
ul. Kazimierza Wielkiego 24/26  
..... 61 850 87 60

## PAKIET POZNAŃ VIVA SENIOR



**OK Poznań – Poznańska Złota Karta.** Nowy, rozszerzony program zniżkowy daje dostęp do wszystkich zniżek programu OK Poznań oraz specjalnych benefitów przewidzianych tylko dla poznaniemek i poznaniaków w wieku 60+. „OK Poznań – Poznańska Złota Karta” dostępna jest w dwóch wersjach: elektronicznej – w aplikacji mobilnej i na stronie [www.okpoznan.pl](http://www.okpoznan.pl); w formie plastikowej karty, którą otrzymać można w Poznańskim Centrum Świadczeń (ul. Wszystkich Świętych 1, umówienie wizyty w PCS: tel. 61 646 33 44). Szczegółowe informacje: infolinia OK Poznań, tel. 61 250 90 90.

**Poznańskie Pudełko Życia.** Zawiera informacje o stanie zdrowia i osobach, które należy poinformować w nagłych wypadkach. Ma na celu usprawnienie niesienia pomocy w stanach zagrożenia zdrowia i życia. Dostępne w Centrum Inicjatyw Senioralnych przy ul. Mielżyńskiego 24. **Zgłoszenie: 61 847 21 11.**

**Książka dla Seniora.** Wypożyczanie książek, audiobooków i filmów z Biblioteki Raczyńskich z dostawą do domu. Usługa skierowana jest do osób w wieku 60+. **Zgłoszenia przez Poznań Kontakt: 61 646 33 44.**

**Porządkowanie nagrobków.** Bezpłatne mycie nagrobków bliskich oraz czyszczenie terenu wokół nich na dwóch miejskich cmentarzach: Junikowie i Miłostowie, usługa skierowana do osób w wieku 80+. Wykonywana jest od pon. do pt. w g. 7-15, można z niej skorzystać raz w roku. **Zgłoszenia przez Poznań Kontakt: tel. 61 646 33 44.**

**Mycie okien.** Bezpłatne mycie okien w miejscu zamieszkania seniora. Usługa skierowana do osób w wieku 80+, wykonywana jest od pon. do pt. w godz. 10-18, można z niej skorzystać jeden raz w ciągu roku. **Zgłoszenia przez Poznań Kontakt: tel. 61 646 33 44.**

**Złota Rączka dla Seniora.** Pomoc przy drobnych domowych usterkach. Usługa skierowana do osób w wieku 65+. **Zgłoszenia przez Poznań Kontakt: 61 646 33 44.**

**Taksówka dla Seniora.** Usługi transportowe świadczone na rzecz osób mających trudności w samodzielnym poruszaniu się komunikacją publiczną. Przejazdy na terenie Poznania mogą odbywać się do urzędu, na cmentarz albo do placówki medycznej. Usługa skierowana jest do osób w wieku 80+ lub w wieku 70+, które mają problem z samodzielnym poruszaniem się. Przewozy odbywają się od pon. do pt. w g. 7-20. **Zgłoszenia: 22 43 900 50. Zgłoszenia przejazdu należy dokonać nie później niż 3 dni kalendarzowe, do godz. 20.00, i maksymalnie 2 miesiące przed planowanym terminem przejazdu.**

**Miejska wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego.** W zasobach wypożyczalni są m.in.: łóżka rehabilitacyjne, wózki inwalidzkie, kule, laski, materace przeciwoślizgowe, balkoniki, chodziki, inhalatory. Z wypożyczalni mogą korzystać osoby w wieku 70+. **Zgłoszenia przez Poznań Kontakt: 61 646 33 44.**

**Mobilna pielęgnacja paznokci u stóp seniorów.** Usługa kosmetyczna polegająca na skróceniu i oszlifowaniu płytki paznokci stóp, skierowana do osób w wieku 75+. Wykonywana jest od pon. do pt. w g. 10-18. **Zgłoszenia przez Poznań Kontakt: 61 646 33 44.**

**Transport seniorów na miejskich cmentarzach.** Usługa dotyczy dwóch miejskich cmentarzy: Junikowa i Miłostowa i kosztuje 1 zł (płatność gotówką u przewoźnika). Skorzystać z niej mogą osoby w wieku 80+ lub 60+, które mają problem z samodzielnym poruszaniem się. Usługa jest realizowana od pon. do pt. w g. 7-15. **Zgłoszenia: Miłostowo – 577 099 400, Junikowo – 577 066 700.**

## REDAKCJA



**Zespół:** Szymon Mazur (red. nac.), Mateusz Malinowski

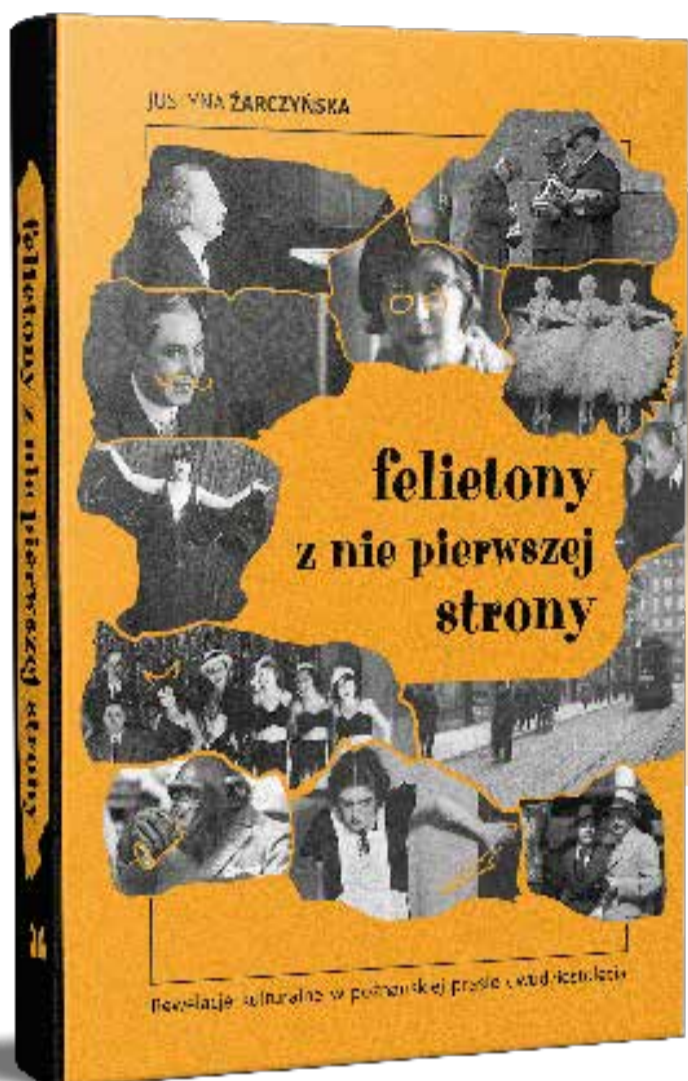
**Redaktor techniczny:** Wojciech Szybisty

**Korekta:** Anna Nowotnik

**Tytka Seniora:** Olga Kasperek, Anna Młynarczyk,  
CIS, ul. Mielżyńskiego 24 (pon.-pt. w g. 8-16),  
anna.mlynarczyk@centrumis.pl

**Wydawca:** Wydawnictwo Miejskie Poznań, ul. Ratajczaka 44, 61-728 Poznań,  
[www.wmposnania.pl](http://www.wmposnania.pl), e-mail: [informator@wm.poznan.pl](mailto:informator@wm.poznan.pl), tel. 61 854 07 50

**Partner:** Centrum Inicjatyw Senioralnych, ul. Mielżyńskiego 24,  
61-725 Poznań, [www.centrumis.pl](http://www.centrumis.pl), e-mail: [centrum@centrumis.pl](mailto:centrum@centrumis.pl),  
tel. 61 847 21 11, 61 842 35 09



O to wehikuł czasu. *Feliety z nie pierwszej strony* przenoszą Czytelnika sto lat wstecz, do okresu popularności Jana Kiepury, Eugeniusza Bodo, Marii Dąbrowskiej, rozkwitu kabaretu Różowa Kukułka, ery Pewuki, powstawania pierwszych polskich filmów dźwiękowych i pierwszych rozgłośni radiowych. Bez względu na epokę odbiorców rozpałały plotki o gwiazdach, wywiady z artystami światowej sławy, intrygował rozwój technologii i niepokoili panujące nastroje polityczne. Wydarzenia i postaci kultury były komentowane na łamach codziennych gazet i innych czasopism. Poczujmy czar tamtych czasów!

Publikacja dostępna na [sklep.wmposnania.pl](http://sklep.wmposnania.pl) i w Centrum Informacji Kulturalnej



POZNAŃ\*



### We wrześniowym numerze IKS-a

Zapraszamy również na stronę [kultura.poznan.pl](http://kultura.poznan.pl)

- zapowiadamy wracający w nowej odsłonie Malta Festival, 10. edycję mrocznego Festiwalu Kryminału Granda, nowy festiwal muzyki eksperymentalnej i awangardowej Opera, niezwykle festiwal sztuk społecznych OFF Opera, Festiwal Moniuszki w Teatrze Wielkim, koncert skrzypaczki Kim Bomsori w Filharmonii Poznańskiej i... 30. urodziny skłotu Rozbrat.
- Miłośników filmu zapraszamy na Dni Poznańskich Kinomanów, poświęcone państwu Marii i Bogdanowi

Kalinowskim, a wielbicieli teatru na jesienne premiery: musicalu *Drogi Evanie Hansenie* w Teatrze Muzycznym, *Bromba i...* w Teatrze Animacji oraz *Młynarski. Trochę miejsca* w Teatrze Nowym.

- Rozmawiamy z Lemiszem, Jasnym, Antkiem i Michałkiem – muzykami tworzącymi poznański zespół Willa Kosmos, który wygrał Jarocińskie Rytmy Młodych w ramach Jarocin Festival 2024 i organizatorami festiwalu Poznań Zinfest. Elżę Piotrowską pytamy o jej najnowszą

książkę i wrześniowy Festiwal Cioci Jadzi, a Piotra Bojarskiego o kolejną część przygód komisarza Kaczmarka pt. *Ostatnich gryzą psy*.

- Przypominamy historię Żegrza, wsi, której nie ma. Przybliżyliśmy postać Fryderyka Scherfke, polsko-niemieckiego piłkarza Warty Poznań. Piszemy też o przypadającej 16 września 50. rocznicy otwarcia Nowego Zoo. Miłej lektury!

oprac. red.

REKLAMA

Pogotowie pogrzebowe  
24h / tel. 516 067 066  
[www.arka-pogrzeby.pl](http://www.arka-pogrzeby.pl)



**ARKA**  
USŁUGI POGRZEBOWE

Zapewniamy wsparcie  
w trudnych chwilach.  
Woźna 13A, 60-711 Poznań